

(12)

BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2016 00619**

(22) Data de depozit: **07/09/2016**

(45) Data publicării mențiunii acordării brevetului: **27/11/2020** BOPI nr. **11/2020**

(41) Data publicării cererii:
30/03/2018 BOPI nr. **3/2018**

(73) Titular:
• **INSTITUTUL NAȚIONAL DE
CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU
INGINERIE ELECTRICĂ ICPE-CA,
SPLAIUL UNIRII NR.313, SECTOR 3,
BUCUREȘTI, B, RO**

(72) Inventatori:
• **MĂLĂERU TEODORA,
BD.ALEXANDRU OBREGIA NR.22 A,
BL.II/30, SC.A, ET.10, AP.43, SECTOR 4,
BUCUREȘTI, B, RO;**

• **PĂTROI EROS ALEXANDRU,
STR.VATRA DORNEI NR.11, BL.18 B+C,
SC.2, ET.1, AP.49, SECTOR 4,
BUCUREȘTI, B, RO;**
• **GEORGESCU GABRIELA, STR.SIBIU
NR.2, BL.OD 1, SC.2, ET.4, AP.56,
SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO;**
• **MANTA EUGEN, STR.LIVIU REBREANU
NR.29, BL.M 36, SC.3, ET.7, AP.118,
SECTOR 3, BUCUREȘTI, B, RO;**
• **PĂTROI DELIA, STR.VATRA DORNEI
NR.11, BL.18 B+C, SC.2, ET.1, AP.49,
SECTOR 4, BUCUREȘTI, B, RO**

(56) Documente din stadiul tehnicii:
**RO 126613 (A0); JPS 62216919 (A);
CN 104485886 (A)**

(54) **PROCEDEU DE OBȚINERE NANOFUID MAGNETIC ÎN ULEI
VEGETAL**

RO 132439 B1

1 Invenția se referă la un procedeu de obținere a nanofluidului magnetic în ulei vegetal,
2 prin dispersia cu ultrasunete a nanoparticulelor magnetice de Fe_3O_4 sintetizate prin metoda
3 hidrotermală și stabilizate steric cu un înveliș polimeric hidrofob de polietilenă, într-un fluid
4 purtător de tip ulei vegetal (ulei rafinat de floarea soarelui), pentru aplicații ca fluid izolator și
5 agent de răcire în transformatoare de putere.

6 Se cunoaște: în transformatoarele de putere izolația electrică între diferitele părți ale
7 acestuia și răcirea, respectiv îndepărtarea căldurii degajate de înfășurători și de miezul
8 magnetic sunt asigurate de uleiurile izolante de tip uleiuri minerale.

9 Materialele/tehnice cunoscute de izolare și transfer de căldură în transformatoarele de
10 putere includ uleiuri de natură minerală. De asemenea este cunoscută tehnologia de realizare
11 a nanofluidelor magnetice pe bază de nanoparticule magnetice (Fe_3O_4 , $\gamma\text{Fe}_2\text{O}_3$, Fe, Co) obținute
12 prin metoda coprecipitării chimice și dispersate în ulei mineral.

13 Materialele/tehnice cunoscute de izolare și transfer de căldură în transformatoarele de
14 putere prezintă următoarele dezavantaje:

- 15 - uleiurile minerale nu sunt biodegradabile;
- 16 - uleiurile minerale sunt poluante pentru mediul înconjurător (apă și sol în cazul
17 deversărilor accidentale);
- 18 - conțin compuși toxici volatili;
- 19 - sunt inflamabile;
- 20 - surse în curs de epuizare;
- 21 - metoda coprecipitare de obținere a nanoparticulelor necesită corectarea pH cu solvenți
22 toxici;
- 23 - necesită etape numeroase de spălare;
- 24 - necesită etape costisitoare de epurare a apelor reziduale.

25 Problema tehnică pe care urmărește să o rezolve invenția, așa cum reiese din prezenta-
26 rea descrierii și a revendicării constă în obținerea unui nanofluid magnetic care conține
27 nanoparticule de Fe_3O_4 stabilizate printr-un procedeu care permite un control eficient al
28 dimensiunii și distribuției granulometrice a particulelor și diminuarea poluării mediului
29 înconjurător

30 Procedeu de obținere a nanofluidului magnetic (materialului) ca fluid izolator și agent
31 de răcire pe bază de nanoparticule de Fe_3O_4 stabilizate steric cu un înveliș polimeric hidrofob
32 de polietilenă dispersate prin metoda ultrasonării, într-un fluid purtător de tip ulei vegetal (ulei
33 rafinat de floarea-soarelui), conform invenției, înlătură dezavantajele de mai sus prin aceea că
34 este realizat din următoarele etape:

35 - Sinteza nanoparticulelor de Fe_3O_4 prin metoda hidrotermală: dizolvarea la temperatura
36 camerei, într-un pahar Berzelius având capacitatea de 100 ml, a 0,3...0,5 g hidroxid de sodiu
37 (NaOH) și 0,45...0,65 g dodecilsulfat de sodiu ($\text{C}_{12}\text{H}_{25}\text{SO}_4\text{Na}$) în 40 ...50 ml soluție de citrat
38 trisodic ($\text{C}_6\text{H}_5\text{O}_7\text{Na}_3$) de concentrație (0,75...1,5 M) cu agitare magnetică timp de 10...20 min.
39 La soluția obținută se adaugă 4...6 ml soluție de triclorură de fier (FeCl_3) de concentrație
40 (0,75...1,5 M) și 0,3...0,5 g oleat de sodiu ($\text{C}_{18}\text{H}_{33}\text{NaO}_2$). Amestecul de reacție rezultat se agită
41 10...15 min și se transferă într-o incintă de Teflon cu capacitatea de 75 ml. Incinta de teflon
42 conținând amestecul de reacție se sigilează și se introduce în autoclavă la 150...180°C, timp
43 de 18...24 h. După terminarea reacției amestecul rezultat se răcește la temperatura camerei,
44 se separă prin decantare magnetică, se spală cu apă distilată și în final cu acetonă și se usucă
45 în etuvă sub vid la temperatura de 80...100°C, timp de 2...4 h.

46 -Stabilizarea sterică hidrofobă a nanoparticulelor de Fe_3O_4 sintetizate hidrotermal prin
47 acoperire cu înveliș polimeric de tip polietilenă prin metoda emulsifierii cu ultrasonare: se
realizează 20...40 ml soluție de polietilenă într-un solvent decahidronaftalină ($\text{C}_{10}\text{H}_{18}$), de

RO 132439 B1

concentrație 0,5...0,8% și se încălzește la 120...160°C. La soluția obținută se adaugă 1...2,5 g nanoparticulele magnetice (Fe_3O_4) obținute prin metoda hidrotermală și se ultrasonează timp de 20...30 min. Apoi la amestecul rezultat se adaugă 20...30 ml de etilen glicol monobutil eter ($\text{C}_4\text{H}_9\text{OCH}_2\text{CH}_2\text{OH}$) încălzit la 140...160°C și se ultrasonează din nou timp de 20...30 min. După aceea amestecul se răcește pe baia de gheață timp de 30...60 min. Emulsia rezultată se centrifughează cu o viteză de 500...1000 RPM pentru izolarea nanoparticulelor din solvent. În final nanoparticulele acoperite cu polietilenă se spală cu acetona și se usucă sub vid la temperatura camerei.

- Dispersia nanoparticulelor de Fe_3O_4 sintetizate hidrotermal și acoperite cu înveliș polimeric de tip polietilenă în ulei vegetal: se cântărește nanoparticulele de Fe_3O_4 sintetizate hidrotermal și acoperite cu înveliș polimeric de tip polietilenă într-un pahar Berzelius de 50 ml și se adaugă peste acestea un volum corespunzător de ulei vegetal (ulei rafinat de floarea-soarelui) pentru a forma suspensii cu concentrații volumice de nanoparticule magnetice de 0,3...1,5%. În final suspensia se ultrasonează timp de 4...8 h la temperatura camerei.

Procedeu conform invenției prezintă următoarele avantaje:

- procedeu simplu de realizat;
- control eficient al dimensiunii și distribuției granulometrice a nanoparticulelor magnetice;

- eliminarea utilizării de solvenți toxici;

- consum energetic mai redus;

- sunt biodegradabile aproape de 100%;

- reduce costurile tratamentelor de întreținere;

- crește durata de viață în exploatare;

- crește eficiența energetică;

- reduce pericolul de explozie;

- crește siguranța personalului de exploatare;

- diminuarea poluării mediului înconjurător.

Invenția este prezentată în continuare prin două exemple de realizare a procedurii de obținere, în legătură cu fig. 1...3 care reprezintă:

- fig. 1, fluxul tehnologic;

- fig. 2, microscopie electronică cu baleiaj (SEM);

- fig. 3, ciclul de histerezis (metoda VSM).

Procedeu de obținere a nanofluidului magnetic în ulei vegetal conform invenției, este prezentat, prin două exemple de realizare, conform fig. 1 care reprezintă fluxul tehnologic pentru realizarea nanofluidului magnetic în ulei vegetal, prin dispersia cu ultrasunete a nanoparticulelor magnetice de Fe_3O_4 sintetizate prin metoda hidrotermală și stabilizate steric cu un înveliș polimeric hidrofob de polietilenă.

Exemplul 1

Procedeu de obținere a nanofluidului magnetic în ulei vegetal prin dispersia cu ultrasunete a nanoparticulelor magnetice de Fe_3O_4 sintetizate prin metoda hidrotermală și stabilizate steric cu un înveliș polimeric hidrofob de polietilenă conform invenției, se realizează în trei etape astfel:

Etapa 1. Sinteza nanoparticulelor de Fe_3O_4 prin metoda hidrotermală: într-un pahar Berzelius având capacitatea de 100 ml se introduc 0,3...0,5 g hidroxid de sodiu (NaOH), 0,45...0,65 g dodecilsulfat de sodiu ($\text{C}_{12}\text{H}_{25}\text{SO}_4\text{Na}$) și 40...50 ml soluție de concentrație (0,75...1,5 M) citrat trisodic ($\text{C}_6\text{H}_5\text{O}_7\text{Na}_3$) și sunt dizolvate la temperatura camerei, cu agitare magnetică timp de 10...20 min. La soluția obținută se adaugă 4...6 ml soluție de tricolorura de fier (FeCl_3) de concentrație (0,75...1,5 M) și 0,3...0,5 g oleat de sodiu ($\text{C}_{18}\text{H}_{33}\text{NaO}_2$). Amestecul de

RO 132439 B1

1 reacție rezultat este agitat timp de 10...15 min pentru omogenizare și apoi este transferat într-o
incintă de Teflon cu capacitatea de 75 ml. Incinta de teflon conținând amestecul de reacție este
3 sigilată, introdusă în autoclavă și menținută la temperatura de 150...180°C, timp de 18...24 h.
După terminarea reacției amestecul rezultat este răcit la temperatura camerei, separat prin
5 decantare magnetică, spălat cu apă distilată și în final cu acetonă și uscat în etuvă sub vid la
temperatura de 80...100°C, timp de 2...4 h.

7 **Etapa 2.** Stabilizarea sterică hidrofobă a nanoparticulelor de Fe_3O_4 sintetizate
hidrotermal prin acoperire cu înveliș polimeric de tip polietilenă prin metoda emulsifierii cu
9 ultrasonare: într-un pahar Berzelius având capacitatea de 100 ml se introduce 20...40 ml soluție
de polietilenă într-un solvent decahidronaftalina ($\text{C}_{10}\text{H}_{18}$) de concentrație 0,5...0,8% și este
11 încălzită la temperatura de 120...160°C, timp de 5...10 min. La soluția obținută sunt adăugate
1...2,5 g nanoparticulele magnetice (Fe_3O_4) obținute prin metoda hidrotermală și amestecul
13 realizat este ultrasonat timp de 20...30 min, la temperatura camerei. La amestecul ultrasonat
rezultat este adăugat un volum de 20...30 ml de etilen glicol monobutil eter ($\text{C}_4\text{H}_9\text{OCH}_2\text{CH}_2\text{OH}$)
15 încălzit la 140...160°C și este ultrasonat din nou timp de 20...30 min. După aceea amestecul
realizat este răcit pe baia de gheață timp de 30...60 min. Emulsia rezultată este centrifugată cu
17 o viteză de 500...1000 RPM pentru izolarea nanoparticulelor din solvent. În final nanoparticulele
acoperite cu polietilenă sunt spălate cu acetonă și uscate sub vid la temperatura camerei.

19 **Etapa 3.** Dispersia nanoparticulelor de Fe_3O_4 sintetizate hidrotermal și acoperite cu
înveliș polimeric de tip polietilenă în ulei vegetal: într-un pahar Berzelius de 50 ml este cântărită
21 cantitatea corespunzătoare de nanoparticulele de Fe_3O_4 sintetizate hidrotermal și acoperite cu
înveliș polimeric de tip polietilenă și peste acestea, este adăugat un volum corespunzător de
23 ulei vegetal (ulei rafinat de floarea-soarelui) pentru a forma suspensii cu concentrații volumice
de nanoparticule magnetice de 0,3...1,5 %. În final suspensia este ultrasonată timp de 4...8 h,
25 la temperatura camerei.

Exemplu 2

27 Procedul de obținere a nanofluidului magnetic în ulei vegetal prin dispersia cu
ultrasunete a nanoparticulelor magnetice de Fe_3O_4 sintetizate prin metoda hidrotermală și
29 stabilizate steric cu un înveliș polimeric hidrofob de polietilenă conform invenției, se realizează
în trei etape astfel:

31 **Etapa 1.** Sinteza nanoparticulelor de Fe_3O_4 prin metoda hidrotermală: într-un pahar
Berzelius având capacitatea de 100 ml se introduc 0,35 g hidroxid de sodiu (NaOH), 0,5 g
33 dodecilsulfat de sodiu ($\text{C}_{12}\text{H}_{25}\text{SO}_4\text{Na}$) și 40 ml soluție citrat trisodic ($\text{C}_6\text{H}_5\text{O}_7\text{Na}_3$) de concentrație
(1 M) și sunt dizolvate la temperatura camerei, cu agitare magnetică timp de 15 min. La soluția
35 obținută se adaugă 5 ml soluție de triclorura de fier (FeCl_3) de concentrație (1 M) și 0,3 g oleat
de sodiu ($\text{C}_{18}\text{H}_{33}\text{NaO}_2$). Amestecul de reacție rezultat este agitat timp de 15 min pentru
37 omogenizare și apoi este transferat într-o incintă de Teflon cu capacitatea de 75 ml. Incinta de
teflon conținând amestecul de reacție este sigilată, introdusă în autoclavă și menținută la
39 temperatura de 160°C, timp de 20 h. După terminarea reacției amestecul rezultat este răcit la
temperatura camerei, separat prin decantare magnetică, spălat cu apă distilată și în final cu
41 acetonă și uscat în etuvă sub vid la temperatura de 80°C, timp de 4 h.

43 **Etapa 2.** Stabilizarea sterică hidrofobă a nanoparticulelor de Fe_3O_4 sintetizate hidro-
termal prin acoperire cu înveliș polimeric de tip polietilenă prin metoda emulsifierii cu
45 ultrasonare: într-un pahar Berzelius având capacitatea de 100 ml se introduce 30 ml soluție de
polietilenă într-un solvent decahidronaftalină ($\text{C}_{10}\text{H}_{18}$) de concentrație 0,5% și este încălzită la
temperatura de 150°C, timp de 10 min. La soluția obținută sunt adăugate 1,5 g nanoparticulele
47 magnetice (Fe_3O_4) obținute prin metoda hidrotermală și amestecul realizat este ultrasonat timp
de 30 min, la temperatura camerei. La amestecul ultrasonat rezultat este adăugat un volum de

RO 132439 B1

30 ml de etilenglicol monobutil eter ($C_4H_9OCH_2CH_2OH$) încălzit la $150^\circ C$ și este ultrasonat din nou timp de 30 min. După aceea amestecul realizat este răcit pe baia de gheață timp de 40 min. Emulsia rezultată este centrifugată cu o viteză de 700 RPM pentru izolarea nanoparticulelor din solvent. În final nanoparticulele acoperite cu polietilenă sunt spălate cu acetonă și uscate sub vid la temperatura camerei.

Etapa 3. Dispersia nanoparticulelor de Fe_3O_4 sintetizate hidrotermal și acoperire cu înveliș polimeric de tip polietilenă în ulei vegetal. Într-un pahar Berzelius de 50 ml este cântărită cantitatea corespunzătoare de nanoparticulele de Fe_3O_4 sintetizate hidrotermal și acoperite cu înveliș polimeric de tip polietilenă și peste acestea, este adăugat un volum corespunzător de ulei vegetal (ulei rafinat de floarea-soarelui) pentru a forma suspensii cu concentrații volumice de nanoparticule magnetice de 0,6 %. În final suspensia este ultrasonată timp de 6 h, la temperatura camerei.

Parametri utilizați în procedeul de obținere a nanofluidului magnetic în ulei vegetal prin dispersia cu ultrasunete a nanoparticulelor magnetice de Fe_3O_4 sintetizate prin metoda hidrotermală și stabilizate steric cu un înveliș polimeric hidrofob de polietilenă, asociați cu caracteristicile acestora, sunt prezentați în tabelul de mai jos.

Natura probei	Temp.($^\circ C$)	Timp de reacție (h)	Analiza structurală *(RDX)	Analiza morfologică (SEM)	Analiza proprietăților magnetice (VSM) (emu/g)
Nanoparticule magnetice Fe_3O_4	150-180	18-24	structura cristalografică cubică, dimensiunea medie de cristalit 9,34 nm	Nanoparticule sferice sub formă de aglomerări cu dimensiunea 8-10 nm	21-33
Natura probei	Temp. ($^\circ C$)	Timp ultrasonare (min.)	Analiza structurală (RDX)	Analiza morfologică (SEM)	Analiza proprietăților magnetice (VSM)(emu/g)
Nanoparticule magnetice Fe_3O_4 stabilizate hidrofob cu înveliș de polietilenă	120-160	20-30	structura cristalografică cubică, dimensiunea medie de cristalit 9,64 nm	Nanoparticule sferice sub formă de aglomerări cu dimensiunea 9-11 nm	27-35
Natura probei	Timp ultrasonare (h)	Densitate (g/cm^3)	Conductivitate termică (W/g.K)	Vâscozitate ($20^\circ C$) (Pa.s)	Analiza proprietăților magnetice (VSM)
Nanofluid magnetic în ulei vegetal	4-8	0,9334-0,9346	0,34-0,36	0,06-0,08	$M_s = 1,85-3,08$ emu/g, $M_r = 0,73-9,90$ emu/g, $H_c = 235-268,9$ Oe

RO 132439 B1

1   Procedeul conform invenției prevede folosirea ca materie primă, a clorurii ferice, dodecil
sulfat de sodiu, citrat trisodic, oleat de sodiu, polietilenă (masa moleculară 5000), decahidro-
3   naftalină, etilenglicol monobutil eter, ulei vegetal (ulei rafinat de floarea- soarelui).

5   Nanofluidului magnetic în ulei vegetal prin dispersia cu ultrasunete a nanoparticulelor
magnetice de Fe_3O_4 sintetizate prin metoda hidrotermală și stabilizate steric cu un înveliș
7   polimeric hidrofob de polietilenă conform invenției, are aplicații ca fluid de izolator și agent de
transfer termic în echipamente electroenergetice (transformatoare electrice de putere).

9   Nanofluidul magnetic în ulei vegetal obținut prin dispersia cu ultrasunete a nanoparti-
culelor magnetice de Fe_3O_4 sintetizate prin metoda hidrotermală și stabilizate steric cu un înveliș
11   polimeric hidrofob de polietilenă este caracterizat prin microscopie electronică cu baleiaj SEM
conform fig. 2, magnetometrie cu proba vibrantă (VSM) conform fig. 3.

13   Compoziția nanofluidului magnetic în ulei vegetal obținut conform invenției, prin metoda
dispersiei prin ultrasonare a nanoparticulelor magnetice de Fe_3O_4 sintetizate prin metoda
15   hidrotermală și stabilizate steric cu un înveliș polimeric hidrofob de polietilenă, prezintă: sistem
de cristalizare cubic, parametri de rețea $a = b = c = 0,8401$ nm, dimensiunea medie de cristalit
17           $D = 9,34...9,64$ nm, densitate $0,9334...0,9346$ g/cm³, conductivitate termică (20°C) = $0,34...0,36$
W/m·K, vâscozitate (20°C) = $0,06...0,08$ Pa·s, magnetizația la saturație $1,85...3,08$ emu/g,
magnetizația remanentă $0,72...0,90$ emu/g, câmp coercitiv $235...268,9$ Oe.

RO 132439 B1

Revendicări

1

1. Procedeu de obținere a unui nanofluid magnetic prin metoda hidrotermală, **caracterizat prin aceea că** cuprinde următoarele etape: 3

- sinteza hidrotermală a nanoparticulelor de Fe_3O_4 care ulterior se separă prin decantare magnetică, se usucă la o temperatură cuprinsă între $80\text{...}100^\circ\text{C}$, timp de $2\text{...}4$ h; 5

- stabilizarea sterică hidrofobă a nanoparticulelor de Fe_3O_4 sintetizate prin acoperire cu înveliș polimeric de tip polietilenă, care ulterior se usucă sub vid la temperatura camerei; 7

- dispersia nanoparticulelor de Fe_3O_4 sintetizate hidrotermal și acoperite cu înveliș polimeric de tip polietilenă în ulei vegetal pentru a se forma suspensii cu concentrații volumice de nanoparticule magnetice de $0,3\text{...}1,5\%$, suspensia obținută se ultrasonează timp de $4\text{...}8$ h la temperatura camerei. 11

2. Procedeu de obținere a unui nanofluid magnetic conform revendicării 1, **caracterizat prin aceea că**, fluidul magnetic rezultat are o magnetizație la saturație de $1,85\text{...}3,08$ emu/g și o magnetizație remanentă cuprinsă între $0,72\text{...}0,90$ emu/g. 13 15

(51) Int.Cl.

C09K 5/20 (2006.01),

C10G 32/02 (2006.01),

B82Y 40/00 (2011.01)

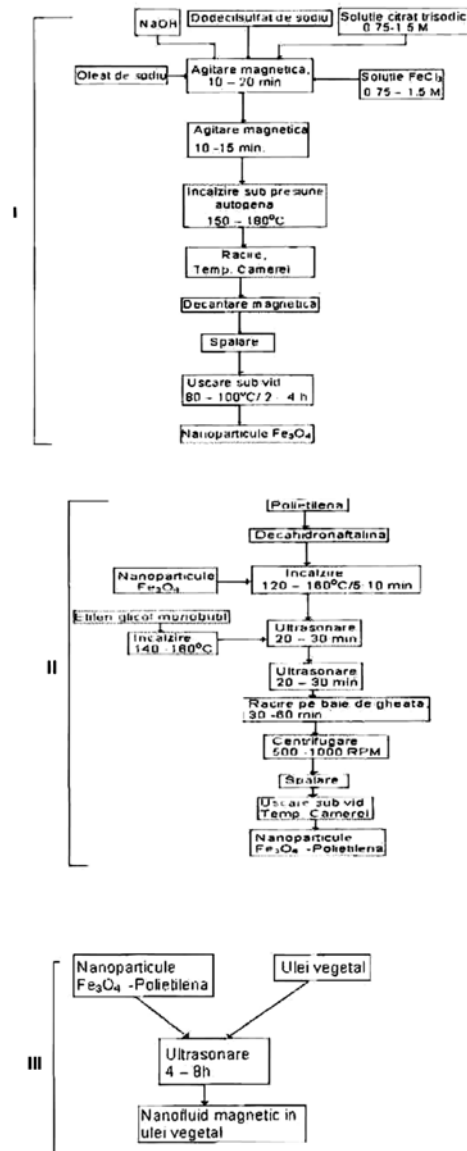

Fig. 1

(51) Int.Cl.

C09K 5/20 (2006.01);

C10G 32/02 (2006.01);

B82Y 40/00 (2011.01)

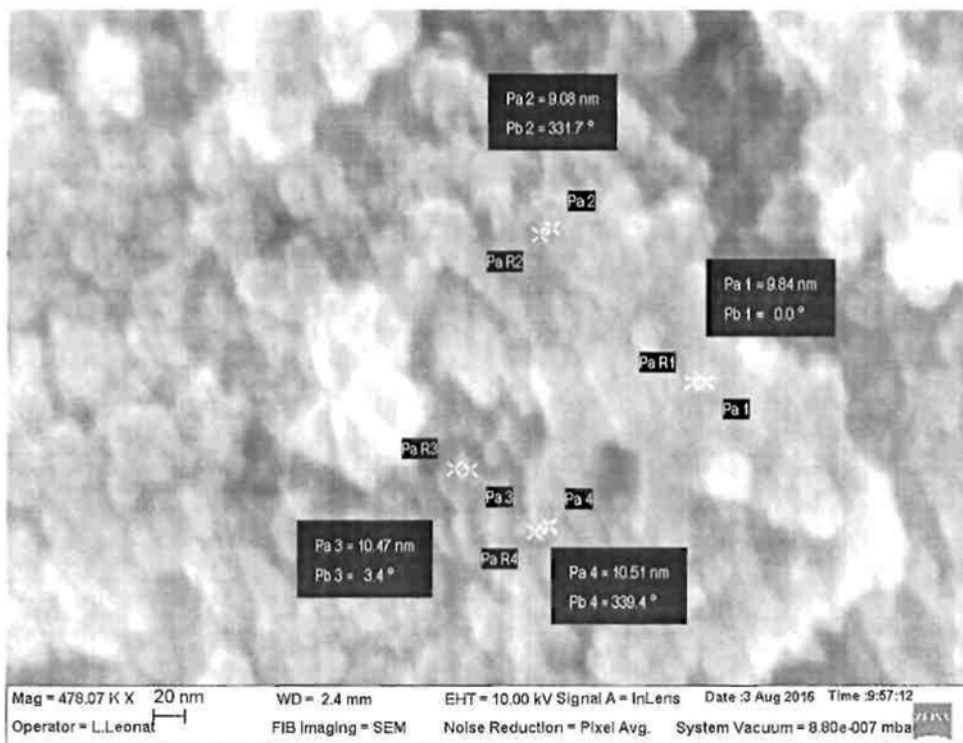

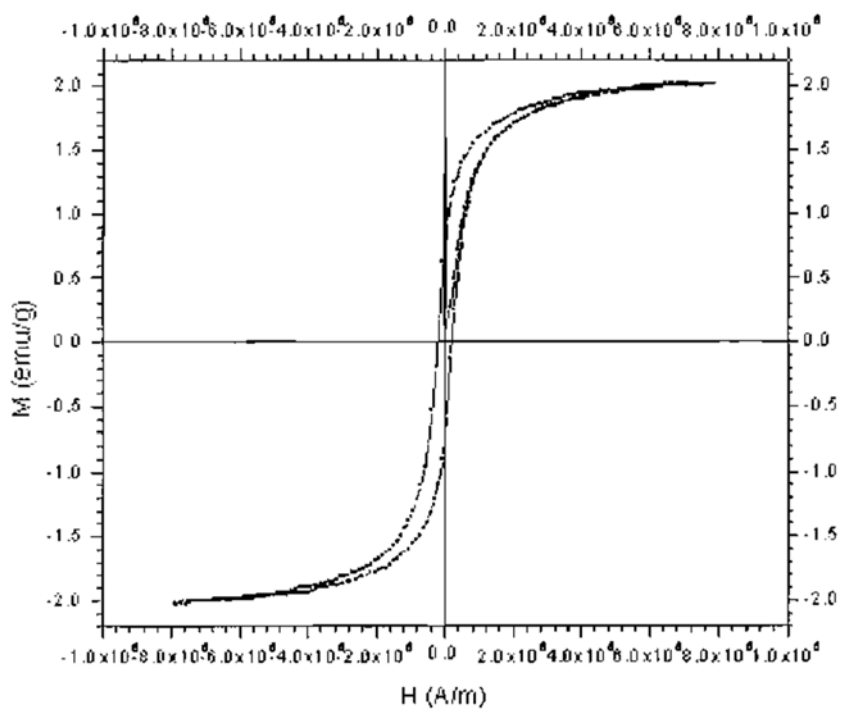
Fig. 2

(51) Int.Cl.

C09K 5/20 (2006.01);

C10G 32/02 (2006.01);

B82Y 40/00 (2011.01)

Fig. 3

Editare și tehnoredactare computerizată - OSIM
Tipărit la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci
sub comanda nr. 482/2020